

A photograph of three men standing in a lush garden. The man on the left has grey hair and a beard, wearing a grey jacket. The man in the center is older with a white mustache, wearing a purple shirt. The man on the right has grey hair and is wearing a blue t-shirt with 'SKYWORTH' written on it. They are surrounded by dense green foliage, including what appears to be a fig tree with small dark fruits. The background is filled with more green leaves and branches.

Dechandt Antal
Szilágyi Szilárd

HÁT 80
AJÁNDÉKKIÁLLÍTÁS
(Hommage à Tamás)

Művészetek és Irodalom Háza, Pécs, 2025. július 9. – augusztus 2.

A katalógus megjelentetésért köszönetet mondok a Duplex-Rota Nyomdaipari Kft. vezetőjének, Kecskés Istvánnak, a borítón szereplő felvételért a csíkszentimrei Gál Zoltánnak és Tóth Lászlónak, a tervezésért Aknai Péternek, valamint Fekete Valériának, a pécsi Vizuális Művészeti Centrum vezetőjének.

A katalógusban készült felvételeket a művészek bocsátották a rendelkezésünkre.

ISBN 978-615-80413-5-5

- © Aknai Katalin
- © Aknai Luca
- © Aknai Péter
- © Aknai Tamás
- © Dechandt Antal
- © Gál Zoltán
- © Szilágyi Szilárd
- © Tóth László

Dechandt Antal – Szilágyi Szilárd

HÁT 80

AJÁNDÉKKIÁLLÍTÁS
(Hommage à Tamás, aki 80)

Művészetek és Irodalom Háza, Pécs, 2025. július 9. – augusztus 2.

Ady Endre
Vén faun dala

Pogányok üdve: érlelő nyár,
Nyüzsgő világ, por és salak -
Én, bús faun, karom kitárom
És áldalak, megáldalak.
Sugáros útjaid bejárom,
Ha sugár nincsen is velem:
Én vagyok a legvígabb koldus
Aki dalol - az útfelen...
Pán ébred. E fáradt világra
Egy új világ reszketve készül,
Egy új világ karját kitárja
S mi meghalunk ez öleléstül.
Jön új világ. Jön a szilajság,
Jön a gyönyörök új világa,
Örök nyara lesz majd a vérnek
S júniusnak örök virága.
Óh, szent pogányság, jövel, jövel már,
Várnak a bénák és az épek,
Én legjobban, ki nem tudom, csak:
Hiszem azt, hogy szép az élet...

(*Még egyszer*, Nagyvárad, 1903)





LEHETSÉGES?

Lehetséges, alapján véve azonban mégis képtelenségnek tűnik barátságok nélkül élni. Amikor az ember már nyolcvan éves, noteszeiben és befőttesüveg gumival összefogott céduláin megszámálhatatlan név, cím, telefonszám között kell megtalálnia azt, akit, amit éppen keres. Rengeteg – ekkor már többnyire korlátozott – emlék, képzelőerő, a dolgokban rendszert gyanító és azt felidézni képes készség, ügyesség szükségeltetik a művelet sikeréhez. A családi és szakmai kapcsolatok sokaságában ott vannak azok is, akiknek adatait ma is azonnal képes vagyok felidézni. Dechandt Antal szobrász és Szilágyi Szilárd festő ilyenek.

Magamat látom a munkákban, melyekhez olyannyira vonzódok. A szobraikkal és képeikkel találkozás során azt érzem, hogy ha alkotóművész lennék, akkor egészen bizonyosan én is hasonlóképpen szólalnék meg. Amikor pedig efféle alkotói átváltozásra kísérletet teszek, ez a valószínűség - csekély minőségben ugyan, de - valamegyest bizonyítva is lesz. Én azonban a csaknem azonos szakmai érdeklődés tapasztátán a dolgok könnyebb végét fogtam meg, „csak” beszélek, írok. Igazán komolyan nem faragtam szobrot, festettem táblaképeket.

Huszonöt évesen, 1970. március 21-én érkeztem meg Pécsre. Kisebb megszakításokkal itt élek, gyermekeim közül kettő, hat unokám közül öt, most is itt van körülöttem. A múzeum művészettörténeti gyűjteményében kezdtem dolgozni. Tagja lettem a Pécsi Műhely alkotóközösségének, melynek tagságával baráti kapcsolatban lehettem. Megismerkedhettem a pécsi művészet legidősebb és legfiatalabb személyiségeivel, képzőművészet iránt érdeklődő polgárokkal. A nyolcvanas évek közepétől egyre tartalmasabbá váló, de laza szerkezetű együttműködés alakult ki jómagam és Dechandt Antal szobrász, Szilágyi Szilárd festő között. Kiállításokat rendeztünk, megnyitókat tartottam, írtam róluk, a munkáikról. Nálam fiatalabb emberek, akik megtisztelnek bizalmukkal, ténykedésükkel örömet okoznak nekem és a családomnak is. A művészek mai „céhrendszerének” külső körén helyezkednek el mindketten. Nincsenek mindig, mindenütt jelen. Mozdulataikat az igazodás bármely formális kényszere nemigen befolyásolja. Ez is tetszik nekem.

A mostani puha tél végén aztán Dechandt Antal mecseknádasdi műtermében korunkról beszélgetve Szilágyi Szilárd csaknem „foghegyről vetette” oda, hogy legszívesebben egy kiállítást ajándékoznának nekem a nyolcvanadik születésnapomra. Szíven ütött az ajánlat, örömmel fogadtam. Az ajándékkiállításon azonban nemcsak hozzám „beszélnek”. Mindennél magasabb rendűnek gondoltam a felajánlást. Élményt, szellemi, formai és technikai természetű kísérleteket sejtetett, intellektuális felhívást újabb mű-értelmezésekre.

A személyiségük különbözőségéből is következő világnézet, vérmérséklet, ízlés és fizikai készség igen jól megkülönböztethetővé teszi mindazt, amit felmutatnak. Életformájuk, működésük, kapcsolataik, elismerésük módja és sikerképességük mutatói a művészettörténetből jól ismert „regionális” jelentőségét húzzák alá. Ami nem egyenlő a provinciálissal. Összeköti őket a plasztikai - képi előadás mibenlétével és a centrumoktól mérhető távolságban élő művész feladatával összefüggő felfogásuk. Ami az idő haladtában jól megkülönböztethető társadalmi státusszá lett. Történik mindez úgy és akkor, amikor a civilizáció „hajlamai” a helyi, regionális-nemzeti műveltséget a kommunikációs és gazdasági „haladás” nevében egyetemesnek mondott normák szerint kényszerítik igazodásra. Köszönöm az „életre szóló” ajándékot.

Aknai Tamás



Dechandt Antal, *Metamorfózis I.*, 2019., 25x15x13, pácolt, égetett tölgy (2)



APA – HÁT80!

Apa nyolcvanéves lett. Ez a szám nagy, kétségtelen. Az meg örömteli, hogy lám, van egy jó kiállítású, sokat próbált, leleményes apánk! Ha az idősödő Odüsszeuszt el kell képzelnem, valahogy így írom le. Gyerekkori alakváltozatában természetesen ott vannak: Vitéz Pipi és az ő végtelen kalandjai (a nekünk mesélt folytatásos meseregényből). Nehéz helyzetek, egyszerű gépek, elvagyódás és kaland, kíváncsiság, történelmi viharok és a mediterrán szellem mindent felderítő könnyedsége szegélyezi útját, ha nagy általánosságban fogalmazom meg a benne munkálkodó aknaiság lényegét. De mikre is gondolok? Ehhez következzen néhány pillanatfelvétel – a hőskorunkból és persze a mitikus időkből, amikor még minden mozgásban volt.

Pécsváradon vagyok kisóvodás, általában apa visz a „várciba” reggelente. Út közben mindig elhaladunk egy rézgálic színű, odvas pincaajtó előtt (az egyik legkorábbi kép, amire emlékszem). Elképzeljük, hogy odabent az egyszemű szörny honol, akit igen jólesik dörömbölésünkkel felverni reggeli szunyókálásából. Hal-lom, hogy felordít, rázza az ajtót, erre rohanunk, menekülünk az óvodába, ahol viszont én ordítok búcsúzáskor.



Emlékeim szerint sokszor mentünk ketten ide-oda, Pestre, nagymamákhöz, vagy csak úgy csavarogtunk. Egyszer meg Pusztaházára utaztunk Papihoz (déd-nagypapa) és Nagyihoz (Irénné nagy), kölcsönkocsival. A szolgálati lakás a tanyasi iskolában volt a nagy semmi közepén. Amikor beesteledett és hűvös lett, Papi szobájába lettünk felküldve, ahová a manzárd tetejű nagy épület hátsó frontján kellett felmászni egy létrán. Sötét gerendázatú, de barátságos, nagy tér volt. Mindannyian Papi ágyában alszunk egy hatalmas dunna alatt. Van, hogy az ember arra emlékszik egész életén át, hogy na, ott aludtam a legjobbat? És lehet, hogy néha összecsúszik ez-az, de puha, vattás emlékezetem elevenen őrzi a képeket.

A képek? Ezek is korán érkeztek az életünkbe, mert apa sokszor mesélt, vagy a nézéssel együtt kommentálta, amit éppen látunk. Egyszer csak furcsa festmények

jelentek meg a lakás összes helyiségében. Nagyok voltak, négyzetes formátumúak, nagyon színesek és sűrűn volt rajtuk kiterítve mindenféle: játékok, állatkert nagy halakkal, nyaraló család királyi ebédje, vicsorgó lények (emberek?), egy vadász nudlinagyságú golyókat töm a puskájába meg hasonlók. Minden szenvedélyesen elmondva és azért emlékszem rá még ma is olyan tisztán, mert bármeddig el tudtuk ezeket nézni Petivel, különösen az unalom süppeteg óráiban. Aztán név is került a képekhez. Apa vehemensen magyarázta, hogy ez a srác (ezt mindig így mondta: srác) egy jogász fiú, akit igazából csak a festés érdekel és ő örült érdekesnek találja ezeket a fantáziával kevert reális képeket, és hogy ez a srác igen eredeti módon dezertál a világból. Így tanultuk meg Szilágyi Szilárd nevét, s találkoztunk előbb a képeivel, mint vele magával.

Aztán újabb tárggyal bővült a Megye utca 11. Egy sarokban karcsú, kissé szabálytalanul megcsavarodó, végén lágyan meghajló, barna-zöld átmenetes, fehérben, lágy ívben végződő tárgy magasodott. Mint egy öncélú hattyúnyak. De hatalmas varázsbotnak is lehetett volna nézni. Olyan tárgy, amit eleinte nézéssel vesz birtokba az ember, de aztán gyorsan tapintással is meg akar bizonyosodni arról, hogy amit lát – az egy szobor? Korán megtanultuk, a szobrot lehet tapogatni, amikor meg nagyon jól meg van csinálva, fel is lehet rá mászni. Ezt itten vakon is jól meg lehetett nézni. Apró, pikkelyes nyomok voltak rajta – egy hulló bőrének negatívja? Mondja apa, hogy ez Dechandt Antal vésőjének szép, egyenletes nyoma, és ez egy talált fa, ami Anti keze alatt kezdi új életét. Mert ő ezzel foglalkozik a mecseknádasdi műhelyében, szabadidejében.

Miért talált utat ez a szobor szinte azonnal a szívemhez? Persze, emlékeztetett valamire, amire ugyancsak apa nyitotta fel a szemünket, csak aztán elfelejtettem. Mi afféle múzeumi gyerekek volnánk, vagyis óvoda és iskola után sokszor a pécsi múzeumok valamelyikében töltöttük az időnket. A Csontváryban. Apa nagyon sokat mesélt erről a festőről és a magányos, libanoni cédruson levő kinövésekről. A halott ágról, amit persze, lehet furcsa madárfejnek is látni, vagy akárminek és lehet, hogy a festő szertelen fantáziája rakta oda, de elfér ott szépen a mi fantáziánk is. Ez a régi beszélgetés idéződött föl, amikor a Dechandt szobrára néztem, mert a madárkinövés lám, itt testet kapott, valahogy belé lett lehelve a lélek. Erre a szoborra a mai napig szeretek ránézni. Megengedi, hogy találkozzam a gyerek- és kamaszkori önmagammal, amikor a tudott és a sejtett dolgok még isteni arányban kavarnak az emberben. Ma már azt is tudom, ez a szobor egyesít minket, testvéreket, Katit, Petit és Lucát.

Aknai Katalin



A FORMA EMLÉKEZETE

A magas parton ültünk. A Költő felmutatta a pitypangot és kijelentette, hogy ő mindig is olyan szép verset szeretett volna írni, mint amilyen a pitypang pihés feje. Ezután a pihe-ernyőket a folyó fölé fújta. Hosszan követtük a távolodókat.

A Költő azt mondta, hogy a szobrásznak könnyebb a dolga, mert neki az anyagból kell létrehoznia anyagi minőséget, szegény költőnek pedig a világ megragadására csak a nyelvi eszköztár áll rendelkezésére. Ám arról már nem beszélt, hogy a Szobrász igencsak megdolgozza anyagát a fát, az egykor élt organizmust. Mint ahogy a Költő lírájában is rendkívüli erővel mutatkozik meg szövegének anyagszerűsége.

A szobrok, akárcsak a versek ugyanúgy őrzik a lét-émlékek titkait. A „kezelés” nyomán létrejövő alakzatok, a fűrész-faragás, vésés, darabolás során az anyag ugyan megőrzi eredeti minőségét, mégis elemelkedik; olyan tulajdonságokkal ruhazza fel az eredeti anyagot, amivel az eredetileg soha nem rendelkezett.

Akárcsak a nyelv. A Költő a szobrásztól csente el a kifejezést: „csiszolja a versét”. Munkamódszere – metaforikusan – ugyanaz, mint amit a szobrász csinál: a költő a szövegét csiszolja, a szobrász a fát. Mindketten tudták: a természet formáinak szervezetsége és véletlenszerűsége, vagy éppen a színkezelés dolgában aligha tárható fel e közegen kívül tökéletesebb alkotás.

A Költő végül kibökte: ő ismeri a világ legjobb szobrászát, a Mecseknádasdon élő és alkotó Dechandt Antalt. A név akkor még semmit nem mondott nekem, de mit ad Isten, egy év sem telt el, és együtt látogattunk el a művész műtermébe. Apa, és három gyermeke, Kati, Peti, Luca – akkor érdeklődő látogatók, itt és most a katalógus előszavának szerzői. Ott értettem meg, miről beszélt annak idején a Költő a magas parton.

Évekkel később portalanításkor cetli hullott ki a könyvemből. Egy vers volt ráfirkantva. Lehajoltam érte, és úgy maradtam a parketta fölé hajolva. Oláh Zoltán Dechandt Antalnak ajánlott, kézzel írt versét olvastam – talán egy kiállítás megnyitójának szánta a szerző. Zárszónak aligha találnék méltóbbat ennél a versnél. A „Daru” szobrot pedig, amit a közös kirándulásunkkor kapott Apa ajándékba, megkaptam az ötvenedik születésnapomra.





A csend kövületében

Dechandt Antalnak

Mert meghallgatnak minket a partok,
A tőlünk távolodók.
Hullámok az égen –
Hálaadók.
Vérüinkké lassul az este –
Halvány virradat.
Sirály száll szemünkre –
Végső pillanat.

A LÁTVÁNY EMLÉKEZETE

Valahogy ketten maradtunk apával. Se hűg, se nővér, csak mi, fiúk. A nyolcvanas évek vége. Apával mindig jó volt lenni, mert mindig történt valami, de a szakmázáskor kevésbé kedveltem az egyedül levésnek ezt a testvérek nélküli üzemmódját. Gyerekként ilyenkor óhatatlanul nagyobb figyelmet kaptam, holott ezt nem mindig akartam. Már akkor is nézelődni szerettem. Akkor műteremlátogatásra mentünk egy Báthory utcai tetőtéri műteremlakásba, és Apa azt mondta, nekem is érdekes lesz, mert a Festő nagy színes vásznakat pingál tele, amin vannak halak, vadak, madarak, minden, ami az én világomban is kiemelt szerepet játszik.

Apa nem túlzott: a vásznak, farostlemezek valóban nagy méretűek voltak; a Festő rakosgatta a képeket állványra, felvezette a témát, majd szolid konyakozás közben, – én közben nyakló nélkül ittam a kólát sósmogyoróval – hosszan diskuráltak a képekről, és különös módon, a magam visszafogott módján elkezdtem részt venni a beszélgetésben. Valóban megtaláltam a magam kapaszkodóit, az élő természet tapasztalatának ízeit, de akkor aligha voltam képes megfogalmazni azt a nyugtalanságot, ami ezekből a képekből áradt. Lekötöttek a részletek, de nyugtalanítóan találtam a gusztusos és gusztustalan egyvelegét, a formák kétértelműségéből fakadó bizonytalanságot. Annyit bizonyosan leszűrtem, hogy a Festő sem csinál mást, mint én: ül a stégen, a parton, a hegytetőn és figyeli a környező világot, benne az embert és saját magát.

Már sötétedett, amikor a 1,5 x 1,5 méteres négyzet alakú farostrá festett olajképpel távoztunk. Vadászók, ez volt a címe. Apa fejére emelte a súlyos festményt, én kullogtam utána a sétatéri gesztenyefák alatt, néha kicsit le is maradtam, mert érez-

tem a helyzetben némi kínosságot. És persze minden második szembejövő ismerős volt, láttam az arcukon a meglepetést – „Szervusz Tamás!”

Ez a kép elütött az akkor bemutatott tematikától. Három nagyfejű vadászt ábrázolt, akiknek a feje a taplógombáéhoz volt hasonlatos. Kezükből puska, mellükön csillagos kitüntetések. Mögöttük diadalkapu, amin érzékelhetően már áthaladtak, és a maguk módján boldogok. Csak éppen rothadásnak indultak. Akárcsak az a rendszer, ami akkor már az utolsókat rúgta. Gyerekként ezt természetesen nem láttam át, csak később, fiatal felnőttként tudtam megfogalmazni.

A festményt megkaptam Apától – nehezen volt szerethető – és hosszú évekig lógott a szobám falán. Ahogy elkerültem otthonról, Anya is megszabadult a rothadó kommunista vadászoktól, és száműzte őket a panelház szárító helyiségébe. Éveket tölthettek el itt, ám amikor értük mentem, már nem találtam őket. Elképzeltem az új tulajdonosát, ahogy viszi a képet hazafelé... A közelmúltban – Silaro könyvbemutatóján – szóba hoztam a képet és a taplófejű vadászokat. A Festő nem emlékezett rájuk.

Aknai Péter



Metamorfózis II., 2025. 25x16x10 cm pácolt, égetett tölgy



Dechandt Antal, *Átermés*, 2010., 12x33x14 cm, színezett vadgesztenyefa



Dechandt Antal, *Expresszív mag*, 2014., 22x32x12 cm, natúr hársfa



Dechandt Antal, *Mag vagy fej*, 2024., 27x20x18 cm, pácolt tölgyfa



Dechandt Antal, *Egy mag érrendszere*, 2024., 17x32x16 cm, pácolt tölgyfa



A MOSOLY

Van egy kedvenc képem a Papáról. Valamikor 1992–93 táján készült Mecseknádasdon, Dechandt Antal műtermének udvarában. Szeretem azt a képet, mert azon nem a kamerába komoran néző művészettörténész, nem szigorú(nak tűnő) tanár, hanem az a Papa néz vissza rám, akit én ismerek. Őszintén, jókedvűen mosolyog – talán még a fogai is láthatók –, miközben sárga télikabátjától nehezen tudja kezeivel megtartani felhúzott térdét. Ezen az általam annyira szeretett fotón rám villantott mosoly pedig annak köszönhető, hogy ezen a késő őszi, kora téli napon ott, a műterem udvarában Tóni és Szilárd társaságában nem kellett a fenti szerepeibe bújni.

Időre volt szükségem, hogy megbarátkozzak Papa felkérésével, hogy Kati és Peti mellett én is írjak előszót a HÁT 80 katalógusához. Először mérges voltam, hogy miért is hoz engem ilyen helyzetbe, hiszen nekem van a legkevesebb közöm a kiállítások világához –miről írhatnék én? Aztán Peti átlendített ezen a kételyen és két-három hajnali futás során összeállt a kép.

Papa, Tóni és Szilárd több mint harminc éve tartó barátsága, és annak tárgyiasult formái tulajdonképpen átszötték az én életemet is. Most is szeretettel emlékszem vissza azokra a vendégségekre, amikor Szilárdékhoz mentünk vacsorázni. Teljesen lenyűgözött a fiúk szobájába épített kalózhajó; órákig tudtunk ott játszani, eltűnt a tér és az idő, miközben a háttérben jó volt hallani a felnőttek – néha falakat rengető nevetésbe torkolló – beszélgetéseit.

Gyerekszobámban, a királylányágy fölött lógott Szilárd „állatos” képe, amin egy kis játékmackóm és a Mama gyümölcsöstálja is helyet kapott a kompozícióban. Biztonságot nyújtott, könnyű volt vele esténként elaludnom. Hamarosan kislányom ágya fölé kerül – megörökli tőlem a királylányággal együtt. Konyhánkban, később – egy régóta vágyott lakásátalakítást követően – étkezőnkben mindennap találkoztam a Balatoni reggelivel – ez a kép ma is Papáék étkezőasztala fölött található.

Nappalinkban pedig Tóni Daruja keltett meglepetést a vendégségbe érkezők számára, miközben számomra a világ legtermészetesebb dolga volt, hogy velünk él. Az esküvőmön is ott állt a háttérben. Két éve pedig Petiék életét színesíti – az ötvenedik születésnapjára kapta a Papától.

Ma már nem a gyerekszobából hallgatom őket, sokszor csak utólag meséli el a Papa, hogy találkoztak, nála jártak – és ilyenkor minden alkalommal látom azt a mosolyt, ami azon a régi, 92–93-as fényképen is megfogott.

A nyolcvanadik születésnapjára szigorúan titokban készültünk. Mamával nem volt egyszerű dolgunk, mert folyamatosan azt éreztük, hogy hegyezi a fülét. Mivel érdemi információhoz nem jutott arra vonatkozóan, hogy a család részéről mire is

számíthat (mert nyilván számított valamiféle ünneplésre), a dátum közeledtével egyre inkább úgy tűnt, hogy a leginkább kiemelt figyelmet részéről a május 20-a, a Szilárd és Tónival tervezett közös halvesüts napja kapja.

Mindannyian többször is meghallgattuk, hogy milyen és mennyi halat fogott Szilárd, és azt milyen módon, milyen eszközökkel kívánják majd hátul, az udvarban, szabad tűzön közösen elkészíteni.

Azon a keddi napon munka után beállítottunk hozzájuk; Mama azt mondta, hogy hátul a tűznél megtaláljuk a mestereket. Ahogy a nagy fenyőfát megkerülve megpillantottam Papát, - Tóni, Szilárd és a halászlé társaságában - ismét láthattam azt a mosolyt. Nem a kamerába komoran néző művészettörténészt, és nem a szigorú(nak tűnő) tanárt. Ahogy ott álltak a tűznél hárman, valami szelíd, földöntúli derű lengte be a jelenetet. Szilárd festménye, az Asztronauták pedig még most is nálunk látogatnak.

Aknai Luca



Szilágyi Szilárd, *Asztronauták látogatása nálunk*, 2004., olaj, vászon, 140x170 cm



Dechandt Antal, *A belső kibontása I.*, 2025., 20x34x12 cm natúr tölgyfa



Dechandt Antal, *Bomló magforma*, 2014., 13x30x14 cm, pácolt tölgyfa



Szilágyi Szilárd, *A Kék Madár begyűjtése* (az *Angyalok utáni Kor* ciklusból), 2023., vegyes technika csomagolópapíron, 100x165 cm



Szilágyi Szilárd, *Az Utolsó Ló* (az *Angyalok utáni Kor* ciklusból), 2023., vegyes technika csomagolópapíron, 100x200 cm



Szilágyi Szilárd, *Az emberi hús fogyasztásának engedélyezése*, 2025., vegyes technika, falemez, 144x118 cm



Szilágyi Szilárd, *Játékok* (az *Angyalok utáni Kor* ciklusból), 2023., vegyes technika csomagolópapíron, 100x200 cm



Szilágyi Szilárd, *Álmodók* (az *Angyalok utáni Kor* ciklusból), 2023., vegyes technika csomagolópapíron, 100x157 cm

A kiállított művek jegyzéke

Szilágyi Szilárd

1. *Játékok* (az Angyalok utáni Kor ciklusból), 2023., vegyes technika csomagolópapíron, 100x200 cm
2. *A Kék Madár begyűjtése* (az Angyalok utáni Kor ciklusból), 2023., vegyes technika csomagolópapíron, 100x165 cm
3. *Az Utolsó Ló* (az Angyalok utáni Kor ciklusból), 2023., vegyes technika csomagolópapíron, 100x200 cm
4. *Álmodók* (az Angyalok utáni Kor ciklusból), 2023., vegyes technika csomagolópapíron, 100x157 cm
5. *Az emberi hús fogyasztásának engedélyezése*, 2025., vegyes technika, falemez, 144x118 cm

Dechandt Antal

1. *Metamorfózis I.*, 2025., 25x15x10 cm, pácolt, égetett tölgy
2. *Metamorfózis II.*, 2025., 25x16x10 cm pácolt, égetett tölgy
3. *Osztódó mag*, 2014., 12x32x12 cm, natúr szilvafa
4. *Expresszív mag*, 2014., 22x32x12 cm, natúr hársfa
5. *Mag vagy fej*, 2024., 27x20x18 cm, pácolt tölgyfa
6. *Egy mag érrendszere*, 2024., 17x32x16 cm, pácolt tölgyfa
7. *Meglepetés mag III.*, 2014., 20x40x22 cm, festett tölgyfa
8. *Áltermés*, 2010., 12x33x14 cm, színezett vadgesztenyefa
9. *Bomló magforma*, 2014., 13x30x14 cm, pácolt tölgyfa
10. *Bomló magforma*, 2014., 15x25x16 cm, pácolt tölgy
11. *A belső kibontása I.*, 2025., 20x34x12 cm, natúr tölgyfa
12. *A belső kibontása II.*, 2025., 20x30x18 cm, natúr tölgyfa
13. *A belső kibontása III.* 2025., 24x38x16 cm, natúr tölgyfa



Dechandt Antal (Pécs, 1959. augusztus 25.)

Festő, szobrász, grafikus. Művészeti tanulmányait a Pécsi Vizuális Műhelyben kezdte. Mestere Lantos Ferenc. A 1980-as évektől nagyszámú tus- és ceruzarajzot készített, improvizatív, dúsan tekerdő vonalakból felépített tájképeket festett. Színezett szobrokat, installációkat is létrehozott.

1985-től rendszeresen szerepel csoportos és egyéni tárlatokon. 1989-ben és 1990-ben részt vett a Stúdió csoportos kiállításán az Ernst Múzeumban, 1990-ben a bécsi Dorotheumban volt látható munkája. Egyéni kiállítása volt többek közt 1990-ben Frankfurtban, 1995-től többször is Pécsen.

Művei megtalálhatók a pécsi Modern Magyar Képtár, az eszéki, a paksi, a schwerini képtárak gyűjteményeiben. A természet és a kultúra megjelenéstől eltűnésig tartó sorsa válik munkáiban láthatóvá. Szobrait a természetes idő és az oxidáció legalább annyira munkálja, mint a szerszám.



Szilárd Szilárd (Siklós, 1959. június 13.)

Jogtudományi tanulmányokat végzett, csak később kezdett festeni és szobrokat készíteni. Mesterei Lantos Ferenc és Gyarmathy Tihamér voltak.

Tagja volt a Fiala Képzőművészek Stúdiójának, 1985 óta a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének. Pécsen él. Egyik németországi kiállításán félrenyomtatták a nevét, azóta a Silaro-t használja művésznévként.

1984-től több kiállítása volt (Pécs, Budapest, Frankfurt). Az 1990-es évektől fajátékokat és játszótéri plasztikákat is készített.

Csaknem minden műfajban tevékeny képzőművész. Alkotásai egyszerre tények és víziók: hűlő és felforrósodó vizek, szelíd és vad hullók, megsemmisítő erejű szökőár, a természettel garázdán bánó ember egymásra kölcsönösen ható mozgásairól szólnak. Tematikai kínálatában a nyugtalanító földi „viszonylatok” Dantét felidéző „teljességének” köre sejlik fel.



AKNAI TAMÁS

(Budapest, 1945. május 20.)

Tanulmányait az Eötvös Loránd Tudományegyetemen 1963–1968 között végezte, majd az MTA kutatója (1972–1975), 1972–1973 között a Bauhaus Archívumban dolgozott (Nyugat-Berlin).

Megkapta a Németh Lajos-díjat (2012), az Arany Katedra-díjat (2012), a Magyar Felsőoktatásért érdemérmét, Baranya megye Prima-díját (2017).

1970–1982 között a pécsi Janus Pannoniusz Múzeum munkatársa. Tanár a József Attila Tudományegyetemen (1983–1985), nemzetközi kapcsolatokért és tudományos kutatásért felelős rektorhelyettes a JPTE-n (1987–1992). 1990-ben vendégtanár a krakkói egyetemen, 1991-ben az Universiteit van Amsterdamon. Vendégprofesszor az Indiana University of Pennsylvania Művészeti Karán (1992–1994).

1995–1997 között a Janus Pannoniusz Múzeum Művészettörténeti Osztályának vezetője, 1997-től a PTE Művészeti Kar egyetemi tanára, tanszékvezetője, 2000–2005 között dékánja. Az ECHO Kritikai Szemle alapító főszerkesztője (1998).

Fontosabb könyvei:

- *Rippl-Rónai József*, Corvina, Budapest, 1971.
- *Nicolas Schöffer*, Corvina, Bp., 1973.
- *A Pécsi Műhely*, Jelenkor Kiadó, Pécs, 1995.
- *Változó világ: Pécs*, Útmutató Kiadó, Budapest, 1997.
- *Heritage historique Millénaire de la ville de Pécs* (Előterjesztés az UNESCO Világörökség listája számára), Pécs, 1999.
- *Vasarely*, Janus Pannoniusz Múzeum, Pécs, 2000.
- *Egyetemes művészettörténet 1945–1980*, Dialog-Campus Kiadó, Budapest–Pécs, 2001.
- *Csorba–Simon László*, Magyar Képek Kiadó, Budapest, 2009.
- *Művészettörténeti séta a mecsekaljai városban*, Schnell és Steiner Verl., Regensburg, 2010.
- *Deltatáj*. Egyetemes művészettörténet 1980–2000, Dialog-Campus Kiadó, Budapest–Pécs, 2011.
- *Polyphemos Bajkonurban*. A szobrász Fusz György, Kronosz Kiadó, Pécs, 2014.
- *Kikérdezés*, Kronosz Kiadó, Pécs, 2015.
- *BEKE (Rohóé é éhogyő)*, Pro Pannonia Kiadó, Pécs, 2018.
- *Umbra*, Pro Pannonia Kiadó, Pécs, 2021.
- *Silaro övényein (On Silaro's Paths)*, Duplex-Rota, Pécs, 2022.
- *Papírtégla*, Pro Pannonia Kiadó, Pécs, 2025.